*Jogerőre emelkedés napja: 2022. 04. 11
Közlés kezdő napja: 2022. 04. 12.
Levétel napja: 2022. 05. 12.

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

2022. 04. 11.

Ügyiratszám: BO/32/ 01734-23/2022.

Tárgy: **GEO-FRÍZ Kft. (Onga)** által Onga 0263/3 hrsz. területen tervezett robotos termelői istálló létesítésére vonatkozó **előzetes vizsgálati eljárás lezárása**

Ügyintéző: Gelencsér Kovács Ivett

HATÁROZAT

I. A **GEO-FRÍZ Mezőgazdasági Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (3562 Onga, Bogsin tanya 0263/6 hrsz.) (KÜJ:100442265)** megbízásából eljáró GREEN SIDE Környezetgazdálkodási, Tervező és Tanácsadó Kft. (3525 Miskolc, Nagy Imre u. 11.) által benyújtott, **Onga 0263/3 hrsz. területen tervezett robotos termelői istálló** létesítésére vonatkozó **(KTJ: 102992882)** előzetes vizsgálati dokumentáció alapján lefolytatott

előzetes vizsgálati eljárást

lezárom,

és egyidejűleg

megállapítom,

hogy az előzetes vizsgálati dokumentációban foglaltak megvalósításához

környezeti hatásvizsgálat lefolytatása nem szükséges.

II. **Tájékoztatom**, hogy a robotos termelői istálló létesítéséhez a környezetvédelmi, természetvédelmi és hulladékgazdálkodási hatóság hatáskörébe tartozó **további engedély beszerzése nem szükséges.**
Amennyiben a robotos termelői istálló üzemeltetését követően a nagyobb állatlétszám következtében megnövekvő trágyamennyiség meghaladja a BO/16/14018-15/2016. és BO-08/KT/8379-2/2017. számú határozatokkal módosított 10450-28/2011. számú egységes környezethasználati engedélyben foglalt és engedélyezett alapanyag mennyiséget, úgy szükséges kezdeményezni a fenti engedély módosítását.

III. A **Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat (Miskolc)** 35500/2572/2022 ált. számon szakhatósági hozzájárulását előírásokkal megadta, környezeti hatásvizsgálat lefolytatását szakterülete vonatkozásában nem tartja szükségesnek.

Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály
3530 Miskolc, Mindszent tér 4. Telefon: (36-46) 517-300 Fax: (36-46) 517-399 KRID: 521067758
E-mail: komyezet.fo.miskolc@borsod.gov.hu

IV. Fentieknek megfelelően az alábbi főbb paraméterekkel rendelkező beruházás környezeti hatásvizsgálat lefolytatása nélkül megkezdhető, annak megvalósításához környezetvédelmi engedély beszerzését nem írom elő:

A GEO-FRÍZ Kft. 1 db robotos istálló, 2 db gyűjtőakna építését, valamint a kapcsolódó trágyatechnológiai rendszer és infrastruktúra kialakítását tervezi.
A beruházás szarvasmarha tartási tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó létesítmény szervesen kapcsolódik az ingatlan mellett található 0263/6 hrsz-ú tehenészeti telep rendszeréhez.
Az üzemeltető szeretne a 0263/3 hrsz.-ú telken korszerű fejőrobotos technológiájú istállót építeni.

A fejlesztéssel a tejelő állatok korszerűbb, a mai állatjólétnek megfelelő méretű és kialakítású istállóba kerülnek, melyben elhelyezett fejőrobotok váltják fel a jelenlegi fejőházi technológiát.

A tervezési terület a NATURA 2000 hálózat része, a HUBN 10007 sz. különleges madárvédelmi terület mezőgazdasági művelésű részén helyezkedik el.

A tervezett létesítmények az alábbiak:

Tervezett létesítmény, építmény	**Jellemzők**	**Adatok**
Istálló és a kapcsolódó létesítmények	– nettó alapterülete	5514,57
	– férőhely száma	500 számosállat
	– fejőrobot	8 db
	– pihenőbox	2 szimpla, 2 ikerbox
	– trágyaút	4 db
	– gyűjtőakna	2 db, 11,07m^2
	– csapadékvíz elvezetés, trágya-csatorna, trágya vezeték	

Robotos istálló:
Az új termelő istálló könnyűszerkezetes: monolit beton alaptesteken álló acél keretszerkezet, erre hord a tetőfedés szerkezete.
A szarvasmarha tartás technológiai igényeinek megfelelően trágya utakat, pihenőboxokat, az épület hossztengelyében egy etető utat, ezenkívül elkülönítő részt és 8 db fejőrobotot alakítanak ki.
Az állatok a pihenőboxok közötti szabad területen mozoghatnak, az etető útról biztosítható a gépi takarmányozás.
A harántirányú, IPE pillérből és IPE tartógerendából álló horganyzott acél keretállások 5,00 m-ként (max. 6,00 m, helyenként 4,00 ill. 4,5 m-ként) sorakoznak.
A keret IPE szelvényű pillérből és gerendából áll, a keretek HEA (ingaoszlop) közbenső támaszokkal vannak ellátva.
Az épület 37,56 m szerkezeti fesztávú és 152,50 m szerkezeti hosszú, 29 db állásközzel.
A kialakítandó, 20 fokos lejtésű tetőfedést az IPE horganyzott acél keretgerendákra hosszirányban elhelyezendő Z szelvényű horganyzott acél szelemenezés tartja a közbenső pillér mezőkben.

Az egész épület felett színezett, műanyag bevonatos, horganyzott acél trapézlemez fegyverzetű szendvicspanel tetőfedés készül. Az épület keleti és nyugati hosszoldalára tervezett hőmérséklet-, szél és esőérzékelővel vezérelt automatikus szélfogó ponyvával szabályozott felületen keresztül beszívja a levegőt majd a tetőgerinc mentén lévő szellőző -és egyben bevilágítósávon keresztül átmozgatja.

Fejéstechnológia:
A fejés robotok segítségével tervezett, melynek lényege, hogy az állatok szabadon mozoghatnak az istállóban és kedvük szerint kereshetik fel a fejőrobotokat. A robot működés az elektronikus egyedi állatfelismerésen és a különböző szenzorok által egy központi rendszerbe küldött adatok szoftveres kiértékelésén alapszik. A begyűjtött adatok alapján a robot az egyedeket megfelelő kezelésben részesíti (fejés vagy elutasítás), majd az automata válogató kapun keresztül az állat vagy csoportjába kerül vissza, vagy az esetlegesen szükséges további kezelések elvégzéséhez a fejőrobotok mellett kialakított úgynevezett elkülönítő térbe jut.

Trágyacsatorna, trágyaszállítás és trágyakezelés a telephelyen belül:
A trágyacsatorna monolit vasbetonból készül (belmérete: szélessége 60 cm; magassága változó; min. 80 cm). A trágyacsatorna fala és fenéklemeze 20 cm vastag monolit vasbetonból készül. A fenéklemez kialakítása lépcsőzetes.
Az istállón belül a trágya összegyűjtését hidraulikus trágyakihúzók végzik, amelyek a trágyacsatorna trágya utaknál levő beömlő nyílásain keresztül a trágyacsatornába ürítik a keletkező trágyát. A csatornába jutó trágyalé gravitációs úton kerül az épület mellé tervezett gyűjtőaknákba.
A gyűjtőaknákban összegyűjtött trágyalé a tervezési terület mellett található szarvasmarhatelep meglévő 3. szennyvízátemelő (keverő és fogadó) aknájába kerül bevezetésre.
A 3. szennyvízátemelő (keverő és fogadó) aknába összegyűjtött szennyvizek a telep déli részén található biogáz üzem fermentorába kerülnek egy többfunkciós szivattyú segítségével.

Környezeti igénybevétel:
A vizsgált terület környezetében nincs ipari-szolgáltatási eredetű zajforrás és/vagy tevékenység. Az állattartásból tevékenységből (építés) származó zaj hatásterülete a munkálatoktól mért 60 m sugarú kör, a működésből várható hatásterület éjszakai időszakra vonatkoztatva a zajforrásoktól mért 700 méteres sáv területe.
A bűz hatásterülete az istállóktól mért 102 méter széles sáv által elfoglalt terület.
A hatásterületen védendő létesítmény nincs.
A szivattyúállás EOV koordinátái: X= 313330, Y= 791058
A várható forgalomnövekmény az építés ideje alatt 1 tgk/óra és 8 tgk. elhaladás/nap.
Az üzemelés megkezdése 2023 elejére tehető.

V. A határozat alapjául szolgáló előzetes vizsgálati dokumentációt GREEN SIDE Környezetgazdálkodási, Tervező és Tanácsadó Kft. készítette 2022. februári keltezéssel.

A határozat érvényességi ideje a véglegessé válástól számított 2 év.
A határozat egyéb engedélyek beszerzési kötelezettsége alól nem mentesít.
Jelen határozat alapján kizárólag a IV. pontban meghatározott tevékenység engedélyezése kezdeményezhető, ettől eltérően megvalósuló tevékenységre a határozat nem vonatkozik, így az nem engedélyezhető.

VI. Az eljárás 250 000,- Ft igazgatási szolgáltatási díj-köteles, mely a GEO-FRÍZ Mezőgazdasági Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-t terheli, és általa befizetésre került.

VII. A határozatot egyidejűleg megküldöm az eljárásban részt vett Önkormányzat(ok) Jegyzőjének azzal, hogy a megküldéstől számított 10 napon belül gondoskodjon a határozat teljes szövegének közterületen, és helyben szokásos egyéb módon való közzétételéről. A közzétételről Hatóságomat a közzétételt követő 5 napon belül tájékoztatni kell.

VIII. Döntésem a közléssel véglegessé válik, vele szemben közigazgatási úton további jogorvoslatnak helye nincs. Ellene – jogszabálysértésre hivatkozva – a közléstől számított 30 napon belül a Miskolci Törvényszéknek címzett, de a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatalhoz 3 példányban írásban vagy elektronikus kapcsolattartásra kötelezettek esetén elektronikus úton benyújtott keresettel lehet élni. A keresetlevél benyújtásának a döntés hatályosulására halasztó hatálya nincs, de a bíróság elrendelheti annak részleges vagy teljes halasztó hatályát. Ha egyik fél sem kérte tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartja szükségesnek, a bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz.

INDOKOLÁS

A GEO-FRÍZ Mezőgazdasági Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (3562 Onga, Bogsin tanya 0263/6 hrsz.) meghatalmazásából eljáró GREEN SIDE Környezetgazdálkodási, Tervező és Tanácsadó Kft. (3525 Miskolc, Nagy Imre u. 11.) 2022. február 24. napján EPAPIR-20220224-449 számon benyújtott kérelmében Onga 0263/3 hrsz. területen tervezett robotos termelői istálló létesítésére vonatkozó előzetes vizsgálati dokumentációt nyújtott be a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályára.

A tervezett beruházás a csatolt előzetes vizsgálati dokumentációban foglaltak alapján a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: „R") 3. számú melléklet 130. pont (Az 1. számú melléklet 1–31., 33–35., 38–40., 42–44., 48–55. pontjában, valamint a 3. számú melléklet 1–75., 80–85., 89–94., 96–101., 103., 105–128. pontjában felsorolt tevékenység vagy létesítmény 2. § (2) bekezdés a) pont ab) alpontja szerinti jelentős módosítása, kivéve, ha a módosítás az 1. számú melléklet B. és C. oszlopa szerint meghatározott tevékenység vagy létesítmény megvalósítása) hatálya alá tartozik, amely alapján a környezetvédelmi hatóság döntésétől függően környezeti hatásvizsgálatra köteles.

A beadvány alapján 2022. február 24-én előzetes vizsgálati eljárás indult.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 43. § (2) bekezdése alapján BO/32/01734-2/2022. számon, 2022. március 01-én tájékoztattam az ügyfeleket a teljes eljárásra történő áttérésről.

A GEO-FRÍZ Mezőgazdasági Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. 2022. március 1.-én a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet 1. számú melléklet 35. pontja szerinti 250 000,- Ft igazgatási szolgáltatási díjat megfizette.

Az eljárás során a környezetvédelmi és természetvédelmi szempontok mellett vizsgáltam a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 28. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében e rendelet 5. melléklet I. táblázat 3., 4., 5., 7. és 18. pontjaiban szereplő szakkérdéseket.

A dokumentációban foglaltak alapján a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal az alábbiakat állapította meg:

Környezetvédelmi, természetvédelmi és hulladékgazdálkodási hatáskörben:

A dokumentáció készítői rendelkeznek az előzetes vizsgálati dokumentáció részszakterületeire vonatkozó szakértői jogosultsággal.
A dokumentáció megfelel a Rend. 4. számú mellékletében foglalt tartalmi követelményeknek.
A tervezett tevékenység kapcsán környezetvédelmi, természetvédelmi és hulladékgazdálkodási szempontból jogszabályi okból kizáró ok nem merült fel.
A Rend. 5. számú mellékletében felsorolt szempontok és az előzetes vizsgálati dokumentáció alapján környezet-, természetvédelmi és hulladékgazdálkodási szempontból jelentős hatások nem feltételezhetőek az alábbiakban részletezettek szerint.

Levegőtisztaság-védelmi szempontból
A kivitelezés során fellépő légszennyező hatás: A kivitelezési időszakban egyrészt maguk az építési munkák, másrészt az azokhoz kapcsolódó szállítások járnak légszennyező anyag kibocsátással. Az építési munkáknál egyrészt porterheléssel, másrészt a munkagépek kipufogó gázainak kibocsátásával kell számolni. Az építőanyagok közúti szállításából, a munkagépek üzemeléséből származó levegőemisszió terhelés - elsősorban nitrogén-oxidok, korom és szálló por - térben és időben koncentrált lehet, ezért az építés közvetlen környezetében problémát okozhat. A gépjármű közlekedésből, a szállított anyagok rakodásából, az építési technológiából, és a tereprendezésből porkeltésre lehet számítani.

Az építés során a munkagépek működése eredményez kismértékű többletterhelést, azonban mértéke nem haladja meg a megengedett határértéket. A PM_{10} hatása a munkaterület környezetében markánsabban lesz észlelhető, de az egészségügyi határértékek túllépése itt sem várható.
A tervezési terület környezetében elhelyezkedő legközelebbi védendőknél az alacsony emissziós magasság - mely a szennyezőanyagok rosszabb keveredését, illetve terjedését okozza - mellett sem várható az egészségügyi határértékek túllépése egyik vizsgált komponens esetében sem.

Az építőanyagok közúti szállításából, a munkagépek üzemeléséből származó levegőemisszió terhelés - elsősorban nitrogén-oxidok, korom és szálló por - térben és időben változó, de az építkezés területén túl nem okoz jelentős levegőszennyezést. Jelentősebb anyagmennyiség ki-, vagy beszállítása esetén, a szállítási útvonalakon növekedhet a nitrózus gázok, a szén-monoxid, a por és szén-hidrogén szennyezettség, amely az érintett útszakaszokon (a tervezési területtel szomszédos, szükség esetén igénybe veendő alacsonyabb forgalmi intenzitású kis utcák esetében) 1-2%-os többletterhelést okozhat. Határérték túllépés ennek következtében nem várható.
Az anyagszállítás várhatóan a 3-as, majd innen letérve a 3701 sz. úton haladva a 37137 sz. összekötő útról letérve fog történni. A területre történő építőanyag beszállítás ezen az úton feltételezhető. A kivitelezéshez kapcsolódó forgalomtöbblet átmeneti jellegű.

Az üzemelés légszennyező hatása: A jelenleg folytatott szarvasmarhatartó tevékenységhez jellemzően területi (felületi) diffúz jellegű légszennyező források tartoznak.

A tervezett istállóban fűtés nem lesz. A robotházak mennyezetére 1-1 infrapanel kerül, mely a robotkar temperálására szolgál. A tervezett tevékenységhez légszennyező pontforrás nem kerül kiépítésre.

Az állattartó létesítmény bűzkibocsátása: A telepen folytatott állattartás során a legjellemzőbb levegőterhelést a bűzkibocsátás jelenti, melyet az úgynevezett szagkoncentrációval (SZE/m^3) lehet jellemez.

Az új létesítmény szagemissziója a szarvasmarha (kényszerszellőztetés) tartáshoz kapcsolódó szakirodalmi adatok alapján 15 SZE/s X SZÁ–nak adódik.
A dokumentációban foglalt számítások alapján a fajlagos szagkibocsátás max. 14,2 SZE/s×SZÁ (kevesebb, mint a használt szakirodalmi adat: 15 SZE/s X SZÁ), így ezen számítást figyelembe véve a telephely szagkibocsátása, a szakirodalom alapján 7500 SZE/s. A további számítások során ezt az értéket vették figyelembe.

A szagvédelmi hatásterület meghatározása során a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I.14.) VM rendelet 2. számú mellékletének 3. táblázatában foglalt, a bűzre vonatkozó tervezési irányértékeket vették figyelembe. Az Intenzív állattartás esetén 3 SZE/m^3 a tervezési irányérték.

Az adott terület légszennyezettségi állapota bűz szempontjából nem ismert, de tekintettel a környező területek földhasználati módjára, a háttérszennyezettséget 1 SZE/m^3–nek vették.

A hatásterületet meghatározásánál viszonyítási értéknek tehát a 3 SZE/m^3-t vették. Az új robotos istállóban folytatott állattartási tevékenységből eredő bűz hatásterület legnagyobb mérete 3 SZE/m^3 tervezési irányértéket figyelembe véve 102 méter távolságban került kijelölésre. A kijelölt bűz hatásterület lakott területeket nem érint.

Az állattartó tevékenység során keletkező trágya: Az istállón belül a trágya összegyűjtését hidraulikus trágyakihúzók végzik, amelyek a trágyacsatorna trágya utaknál levő beömlő nyílásain keresztül a trágyacsatornába ürítik a keletkező trágyát. A csatornába jutó trágyalé gravitációs úton csatlakozik az épület mellé tervezett gyűjtőaknákba. A gyűjtőaknába összegyűjtött trágyalé a tervezési terület mellett található szarvasmarhatelep meglévő 3. szennyvízátemelő (keverő és fogadó) aknájába kerül bevezetésre. A 3. szennyvízátemelő (keverő és fogadó) aknába összegyűjtött szennyvizek továbbítása a telep déli részén található biogáz üzem fermentorába egy többfunkciós szivattyú segítségével történik majd.

A tervezett robotos termelői istálló létesítésére vonatkozó előzetes vizsgálati dokumentációja alapján levegőtisztaság-védelmi szempontból kizáró ok nem merül fel, jelentős környezeti hatások nem várhatóak.

Zajvédelmi szempontból
A vizsgált terület az Onga város közigazgatási területéhez tartozó - Ongaújfalu (2150 m) és Ócsanálos (1300 m) települések közötti - külterületen található. Északi és nyugati irányban beépítetlen, művelés alatt álló általános hasznosítású mezőgazdasági területek övezik.
A tervezett létesítményhez a legközelebbi zajtól védendő építmény – a keleti irányban lévő Ócsanálos, Árpád út – 1100 méterre esik, a dél-nyugati irányban lévő Új-tanya pedig 1400 méterre található.

Zajtól védendő építmények (Ongaújfalu, Ócsanálos, Új-tanya területén) „FL" jelű, falusias beépítésű lakóterületen állnak.

A kivitelezés

Az építés előre láthatóan meghaladja az 1 hónapot, ezért a vonatkozó határérték falusias lakóterület esetében 60 dB (nappal). Az éjjeli időszakban építési tevékenységet nem végeznek.

Zajforrások:

Megnevezése	Zajteljesítmény -szintje, (dB)	Üzemidő, h
mixer	98	1,0
beton szivattyú	101	1,0
daru	98	5,0
vibrátor	94	4,0
homlokrakodó	97	4
teherautó	95	4

8 órára vonatkoztatott összegzett zajteljesítmény szint: 101 dB

Számítás alapján az 1100 méter távolságra lévő Ócsanálos, Árpád utcai védendő ingatlanoknál 22,7 dB lesz a várható zajterhelés.

Megállapítható, hogy építési időszakban teljesülnek a zajterhelési határértékek a legközelebbi védendő épületeknél.

A szállítás

Az anyagszállítás várhatóan a 3-as, majd innen, a 3701 sz. úton haladva a 37137 sz. összekötő útról letérve fog történni.

Telepítés során felmerülő gépjármű forgalom: 8 tgk elhaladás/nap

Megállapítható, hogy a szállítás nem okoz jelentős zajterhelés növekedést a környékbeli útszakaszokon. A közúti szállítmányozás a kapcsolódó közutak környezetében 3 dB-nél kisebb zajterhelés változást okoz, így a 284/2007 (X. 29.) Korm. rendelet 7 §. (1) pontja alapján hatásterület nem jelölhető ki.

Az üzemelés

Az istálló jelentős zajforrásai a homlokzaton lévő nagy teljesítményű ventilátorok. A beltéri zajterhelés ehhez képest nem számottevő.

Sorsz.	Megnevezése	Darab/Típusa teljesítménye	Zajforrás helye	Zajteljesítmény-szintje (dBA)	Üzemidő h nappal/éjjel	
Z1-Z2	Kompresszor	2 db Atlas Copco	épületen kívül	57	06-22	22-06
Z3-Z6	Robotház	4 db Központi egység robotház	épületen belül	78	06-22	22-06
Z7-Z18	nagy teljesítményű ventilátor	16 db VRV72 (79 900 m^3/h)	épületen kívül, homlokzaton	92	06-22	22-06
Z19-Z42	ventilátor kis teljesítményű	24 db P 55	épületen belül	81	06-22	22-06
Z43-Z50	ventilátor kis teljesítményű	8 db Basket Fun 36		88	06-22	22-06

Nappalra és éjszakára egyaránt vonatkoztatott összegzett zajteljesítmény szint: 104 dB

Az üzemi és szabadidős létesítményektől származó zaj terhelési határértékeit zajtól védendő területen a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1. számú melléklete alapján nappal 50 dB, éjjel 40 dB.

Számítás alapján az 1100 méter távolságra lévő Ócsanálos település legközelebbi védendő lakóházainál 25,5 dB lesz a várható zajterhelés.

Megállapítható, hogy üzemeléskor a zajterhelési határértékek a legközelebbi védendő épületeknél teljesülnek. Zajvédelmi intézkedés létesítése nem indokolt.

Hatásterület

A tevékenységből származó zaj hatásterületének megadásához a vonatkozó 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet 6.§ (1) bekezdése alapján a létesítmény zajvédelmi szempontú hatásterületének határa az a vonal, ahol a zajforrástól származó zajterhelés:

-- 10 dB-lel kisebb, mint a zajterhelési határérték, ha a háttérterhelés is legalább 10 dB-lel alacsonyabb, mint a határérték,

A 284/2007 (X. 29.) Korm. rendelet alapján környezeti zajforrás hatásterületének lehatárolásakor azt a napszakot kell figyelembe venni, amely alapján a legnagyobb hatásterület mérhető, illetve számítható, ez esetben az éjjeli időszakot jelenti.

Számítások alapján az éjszakai zajvédelmi hatásterület kb. 700 méterre tehető.

Zajvédelmi hatásterületen védendő épület nem található. Zajkibocsátási határérték megállapítása nem indokolt.

Felhívom a figyelmét, hogy az építési munkálatok csak nappali időszakban végezhetőek.

A beruházással szemben nem áll fenn kizáró ok szakterületi szempontból.
Zajvédelmi szempontból a tervezett tevékenység megvalósításából nem származhat jelentős környezeti hatás.

Földtani közeg védelme szempontjából

Az istállón belül a trágya összegyűjtését hidraulikus trágyakihúzók végzik, amelyek a trágyacsatorna trágya utaknál levő beömlő nyílásain keresztül a trágyacsatornába ürítik a keletkező trágyát. A csatornába jutó trágyalé gravitációs úton csatlakozik az épület mellé tervezett gyűjtőaknákba. A gyűjtőaknákban összegyűjtött trágyalé a tervezési terület mellett található szarvasmarhatelep meglévő 3. szennyvízátemelő (keverő és fogadó) aknájába kerül bevezetésre.

A 3. szennyvízátemelő (keverő és fogadó) aknába összegyűjtött szennyvizek továbbítása a telep déli részén található biogáz üzem fermentorába egy többfunkciós szivattyú segítségével történik majd.

A szomszédos telek (0263/6 hrsz.) rendelkezik önálló biogáz üzemanyagú erőművel, mely az üzemeltető tulajdonában van. A tervezett létesítmények közmű ellátása innen történik.

Az épület tetőfelületéről a csapadékvíz az épület mellett futó új szikkasztó árokba folyik.

A telepen a fürdési-tisztálkodási célú vízellátás, annak az É-i sarkán lévő szociális épületben biztosított. A dolgozóknak palackozott vizet biztosítanak.

A tevékenység során a szociális létesítményekben keletkezik szennyvíz, mely szennyvízgyűjtő aknába kerül, melyet időközönként szippantanak.

A tervezett tevékenység során felszíni vagy felszín alatti vizekbe történő beavatkozás nem történik.

A kivitelezés szakaszában a szállítási tevékenységből, építésből, illetve az anyagok ideiglenes tárolásából eredő hatásokkal lehet számolni. Az ideiglenes területfoglalással járó hatásokat semlegesnek ítélik. A maradandó területfoglalás (mint hatótényező) hatása megszüntető jellegű. Hatása az újonnan kialakított építmények által elfoglalt területekre terjed ki.

Az üzemeltetés során, a területen, illetve a megközelítési út mentén keletkező hulladékok megfelelő, gondos gyűjtésével, tárolásával, elszállításával a talajszennyezés elkerülhető.

A felszín alatti vizek állapota szempontjából kiemelten és fokozottan érzékeny területen található a beruházással érintett terület, ezért a kivitelezés során fokozott körültekintéssel járnak el.

A szociális igények kielégítése érdekében mobil illemhelyek, vagy ideiglenesen telepített konténerek kerülnek telepítésre, melyekkel a szennyvizek gyűjtése biztosítható.

Havária eseményként a gépjárművek meghibásodása, balesete, a trágyacsatorna sérülése feltételezhető. Esetleges gépjármű meghibásodás, valamint balesetek esetén a talaj és felszín alatti víz hidraulika olaj-, vagy üzemanyag általi szennyezése lehetséges. Ilyen esetben a környezetterhelés megakadályozása érdekében a szennyező forrás megszüntetését, hibaelhárítást, szennyezőanyag felitatását, a szennyeződött talaj eltávolítását, cseréjét haladéktalanul megkezdik.

A tervezett létesítmények felszín alatti vízre és földtani közegre gyakorolt hatása a megfelelő műszaki fegyelem betartása, valamint a dokumentumban ismertetett intézkedések végrehajtása esetén elhanyagolható.

A tervezett tevékenység megvalósítása a benyújtott dokumentáció alapján földtani közeg védelmi érdeket nem sért, jelentős környezeti hatás nem várható.

Természet- és tájvédelmi szempontból

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet (továbbiakban: „R") és az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi

rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet mellékletének helyrajzi számos jegyzéke alapján az Onga 0263/6 hrsz-ú külterületi ingatlan a *HUBN10007* kódszámú, *„Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völggyel"* megnevezésű különleges madárvédelmi terület részét képezi.

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: „R") 4. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, a „R" 1-3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

Tekintettel arra, hogy a kérelmezett létesítéssel érintett földrészlet a Natura 2000 hálózat részét képezi, az „R" 10. § (1) bekezdése alapján a kérelmet megvizsgáltam, és megállapítottam, hogy a kérelmezett létesítés a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló, a „R" 1. számú mellékletben meghatározott fajok természetvédelmi helyzetére nem gyakorol olyan jelentős mértékű kedvezőtlen hatást, amely a területre kitűzött természetvédelmi célok elérését akadályozná, ezáltal a „R" 4. § (1) bekezdésében foglaltakkal nem ellentétes.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 7. § (2) bek. a) pontjában foglaltak értelmében *„a táj jellege, a természeti értékek, az egyedi tájértékek és esztétikai adottságok megóvása érdekében"* többek között *„gondoskodni kell az épületek, építmények, nyomvonalas létesítmények, berendezések külterületi elhelyezése során azoknak a természeti értékek, a mesterséges környezet funkcionális és esztétikai összehangolásával történő tájba illesztéséről".*

A tervezett építési területen a munkaárkokba védett kétéltűek, hüllők véletlenszerűen beleeshetnek, csapdázódhatnak. Ezért szükséges a védett kétéltűek, hüllők szükség szerinti összegyűjtése, és megfelelő élőhelyre való áttelepítése.

A megbontott terület növénytakaróval történő betelepítésére a gyomosodás és az invazív növényfajok terjedésének megakadályozása-, és a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 16. § (3) bekezdése miatt van szükség. A tájidegen fajok a magára hagyott területeken megjelennek és ott megtelepedve kiszorítják a természetes növénytársulást alkotó fajokat.

A tervezett tevékenység hatásai ökológiai szempontból a természeti értékekre nem jelentenek különösebb veszélyt.

A tevékenység beépített környezetben, mezőgazdasági (állattartó) telephely meglévő létesítményeinek szomszédságában valósul meg, ennél fogva a terület állapotában és látképében számottevő módosulást nem eredményez.
A kivitelezés és működés során az alábbiakra hívom fel a figyelmet:

- Amennyiben földmunkák során a munkaárkokba kétéltűek, illetve hüllők esnének, az árkok betemetése előtt azokat ki kell menteni, és megfelelő élőhelyen szabadon kell ereszteni.

- A létesítés során megbolygatott, majd rendezett zöldfelületeken az inváziós és allergén növényfajok megjelenését, megtelepedését, terjedését kaszálással vagy parkosítással meg kell akadályozni.
- A telep működése során végzett rágcsálóirtások során nem alkalmazhatók olyan szerek, melyek közvetlenül, vagy közvetve veszélyeztetik az elpusztult rágcsálókat fogyasztó védett állatokat (madarak, emlősök) és/vagy gondoskodni kell a mérgezés következtében elpusztult rágcsálók gyakori begyűjtéséről, ezáltal megakadályozva azok más állatok által történő elfogyasztását.
- Az új építmény kültéri megvilágítására csak lefelé, a földfelszín irányába sugárzó, 2600 K alatti színhőmérsékletű lámpatesteket szabad alkalmazni.

Az előzetes vizsgálati dokumentáció és annak szakági munkarészei alapján megállapítottam, hogy természet- és tájvédelmi szempontból a tárgyi tevékenység nem gyakorol jelentős hatást a környezetre, természetvédelmi engedély köteles tevékenység végzése nem tervezett, a tevékenység engedélyezésével kapcsolatosan szakterületi szempontból kizáró ok nem áll fenn.

Éghajlatvédelmi szempontból

A klímakockázati értékelés első lépéseként meg kell határozni, hogy a jelen beruházás az éghajlatváltozás által befolyásolt projekt-e. A beruházás tervezett élettartama, működése több mint 15 év.

A projekt megvalósulását befolyásoló éghajlati változások:

- átlagos felszíni hőmérséklet lassú növekedése,
- hőhullámok gyakoriságának és intenzitásának növekedése,
- csapadék intenzitásának növekedése,
- megnövekedett UV sugárzás, csökkent felhőképződés,
- viharos időjárási események számának és intenzitásának növekedése.

Az egyes éghajlati változásokhoz az alábbi hatások tartozhatnak:

- a létesítmények szerkezetének stabilitása csökken,
- viharok időjárás következtében bekövetkező károk (pl.: villám okozta károk).

A tevékenység nem befolyásolja a hatásterületének alkalmazkodási képességét a klímaváltozáshoz.

A terület használata megváltozik a beruházás kapcsán, illetve a terület jellege, és képe is kis mértékben átalakul. Burkolt, illetve beépített területek kerülnek kialakításra.

A fentebb leírtak következtében nem várható jelentős változás a környezet adaptációs képességében.

Hulladékgazdálkodási hatáskörben

A dokumentációban foglaltak alapján megállapítottam, hogy a kivitelezési és üzemeltetési tevékenység során egyaránt keletkeznek veszélyes és nem veszélyes hulladékok, melyek munkahelyi gyűjtőhelyen történő ideiglenes – szükség szerint szelektív - gyűjtéséről, illetve az azt követő, megfelelő engedéllyel rendelkező szervezet részére való átadásáról a hatályos jogszabályokban foglaltaknak megfelelően gondoskodnak.

A fentiek alapján környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása hulladékgazdálkodási szempontból nem indokolt.

Hulladékgazdálkodási szempontból tárgyi tevékenység nem gyakorol jelentős hatást a környezetre, hulladékgazdálkodási engedély köteles tevékenység végzése nem tervezett, a tevékenység engedélyezésével kapcsolatosan kizáró ok nem áll fenn.

Tárgyi tevékenység végzéséhez hulladékgazdálkodási engedély nem szükséges.

Közegészségügyi hatáskörben

A GEO-FRÍZ Kft. (Onga) az Onga, 0263/3. hrsz. alatti ingatlanon fejőrobotos tejtermelő szarvasmarha istálló létesítését tervezi. A szomszédos 0263/6 hrsz. ingatlanon található Bogsin tanyán a GEO-FRÍZ Kft. jelenleg szarvasmarhatartó telepet és biogáz üzemet üzemeltet.

Utóbbira a környezetvédelmi hatóság által kiadott 10450-28/2011. számú egységes környezethasználati engedéllyel rendelkezik.

A 0236/6 hrsz. ingatlanon jelenleg is üzemelő szarvasmarhatartó telep 1300 – 1400 db szarvasmarha tartására alkalmas. A dokumentáció szerint az új istálló 500 db számos állat tartására lesz alkalmas 8 db fejőrobot telepítése mellett.

A tartási technológiában keletkező trágya a dokumentáció szerint a trágyacsatornákon és aknákon keresztül végül a biogáz üzembe kerül.

A tervezett létesítmények közmű ellátása a biogáz üzemből fog történni.

A dolgozók részére tisztálkodási lehetőség biztosított, az ivóvizet palackos vízzel biztosítják.

A szociális szennyvizet szennyvízaknában gyűjtik és szükség esetén szippantós autóval szállítják el.

A tervezett istállóhoz legközelebbi védendő lakóépület 1,1 km távolságra, Ócsanálos belterületén helyezkedik el.

A létesítés során a gépi földmunkákból adódó porterheléssel kell számolni, mint legjelentősebb légszennyező anyaggal. A dokumentáció szerint az egészségügyi határértékek túllépése nem várható, az építési terület 10-40 méteres környezetét fogja érinteni a porterhelés.

Üzemeltetés során az intenzív állattartás miatt a levegő bűzterhelésre kell számítani. A 3 SZE/m^3 tervezési irányértéket figyelembe véve a hatásterület határa 102 méterre adódott a dokumentációban bemutatott számítások szerint.

A felszín alatti vizek szennyezésére csak havária esetén kell számítani, amely létesítés alatt a földmunkagépek és tehergépjárművek meghibásodásából adódhat. A szociális igények kielégítése érdekében mobil WC-k, vagy ideiglenesen telepített konténerek kerülnek telepítésre, melyekkel a szennyvizek gyűjtése biztosítható lesz.

A létesítmény üzemeltetése során a termelés berendezéseinek, illetve a trágyaelvezetés műtárgyainak hibájából lehet a felszín alatti vizek szennyezésére számítani. A tervezési területen vízbázis védőterületet nem érint.

A létesítés nappali időszakra vonatkozó 50 dB-es zajvédelmi hatásterülete a dokumentációban bemutatott számítások alapján 60 méterre teljesülni fog. Az üzemeltetés éjszakai, 40 dB-es hatásterületének határvonala az istálló 700 méteres körzete, amelyen védendő létesítmény nem található. A dokumentációban megfogalmazottak szerint a próbaüzem alatt környezeti zajmérést javasolt végezni.

Kivitelezés során a települési szilárd hulladékhoz hasonló hulladék gyűjtésére konténer telepítése tervezett. A keletkező veszélyes hulladék kezelése a műveletet végző szakcég felelősségi körébe fog tartozni. A beruházó felelősségi körébe tartozó veszélyes hulladék keletkezése esetén ideiglenes veszélyes hulladék munkahelyi gyűjtőhely fog kialakításra kerülni.

Üzemeltetés során a szilárd kommunális hulladék gyűjtése a szociális épület előtt kihelyezett, 110 l-es gyűjtőedényzetben történik, elszállítását közszolgáltató végzi.

Az elhullott állatok a szarvasmarha telepen meglévő hullatárolóba kerülnek. Az állati hullák elszállítását az ATEV Fehérjefeldolgozó Zrt. végzi bejelentés alapján. A telephelyen keletkező fertőtlenítőszer göngyölegek gyűjtése az üzemi gyűjtőhelyen történik, a hulladék fajtájának megfelelő gyűjtő edényzetben. Gyógyszermaradékok keletkezésére a megfelelő ütemezésnek köszönhetően esetlegesen kell számítani. A telepen lévő gépek karbantartásából olajjal, zsírokkal szennyezett

hulladékok keletkezhetnek, gyűjtésük az üzemi gyűjtőhelyen megoldott. A veszélyes hulladékok elszállítását érvényes engedéllyel rendelkező szakcég végzi.
A dokumentáció áttanulmányozása után megállapítottam, hogy az adatok helytállósága és a biztonsági előírások betartása esetén az istálló létesítése és üzemeltetése során jelentős környezeti hatások nem feltételezhetők, a környezetében élő lakosság egészségügyi kockázata nem növekszik. A dokumentációban leírt környezetvédelmi intézkedések, műszaki megoldások biztosítják, hogy a létesítés és működés során a káros környezeti, környezet-, település- , és közegészségügyi hatások az alábbi szempontok és a vonatkozó jogszabályok betartásával csökkenthetők legyenek, ezért a tervezett tevékenység káros hatásai elfogadható szinten tarthatók.

- A termelő istálló létesítése és üzemeltetése a felszín alatti vizek jó állapotát, a földtani közeget nem veszélyeztetheti, környezetszennyezést nem okozhat. A biogáz üzem területén lévő monitoring kutak működőképességét fenn kell tartani és a megfelelő számú mintavételről gondoskodni kell.
- A létesítési és az üzemeltetési tevékenység során meg kell akadályozni a környezeti levegő olyan mértékű terhelését, amely lakott területen, határértéken felüli légszennyezettséget okoz. Az elérhető legjobb technika alkalmazásával kell törekedni a tejtermelő szarvasmarha istálló bűzkibocsátásának csökkentésére.
- A tevékenység során keletkező kommunális és az esetlegesen felleit veszélyes hulladékokat szelektíven, fizikai és kémiai formájuknak megfelelő edényzetben, környezetszennyezést kizáró módon, feliratozva kell gyűjteni, rendszeres elszállításukról gondoskodni szükséges.
- A biológiai kockázattal érintett dolgozókat munkakörhöz kapcsolódó védőoltásban kell részesíteni.
- A dolgozók szociális víz igényének kielégítéséhez, kézmosáshoz és tisztálkodáshoz ivóvíz minőségű vizet kell szolgáltatni. A munkaterületen dolgozó munkavállalók számára kézmosásra egyfázisú kézfertőtlenítő szappant biztosítani szükséges.
- A rovarok és rágcsálók elszaporodását rendszeres irtással és a telephelyre vonatkozó higiénés, előírások betartásával kell megakadályozni.
- A tevékenység során felhasznált vegyi anyagokra/készítményekre vonatkozóan gondoskodni kell a kémiai biztonsági előírások betartásáról. A veszélyes anyagokkal, illetve veszélyes keverékekkel végzett tevékenységet elektronikus úton az Országos Szakrendszeri Információs Rendszer KBIR rendszeren keresztül a területileg illetékes járási hivatalnak be kell jelenteni.

Fentiek alapjául a következő jogszabályi előírások szolgálnak:
A felszín alatti vizek, a kitermelés előtt álló víz minőségének védelméről, az egyes védőidomokban, védőterületeken végezhető tevékenységekről a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 8. § c) pontja, a vízbázisok, távlati vízbázisok, valamint ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet 10. §-a és 14. § (1) bekezdései rendelkeznek. A környezeti levegő minőségének védelmére vonatkozó előírásokat a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 13.) Korm. rendelet 5. § (1)-(4) bekezdése és a levegőterheltségi szint határértékeiről, a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet 7. §-a tartalmazza. A zajtól védett területeken a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM–EüM együttes rendelet 1. számú melléklete tartalmazza az üzemi és szabadidős zajforrások zajterhelési határértékeit.

A környezet és emberi egészségvédelme, a környezetterhelés mérséklése érdekében szükséges előírásokat a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény tartalmazza A munkavégzéshez, a gépek üzemeltetéséhez kapcsolódóan keletkező veszélyes hulladékok gyűjtésére, kezelésére vonatkozóan a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 225/2015. (VIII. 7.)

Korm. rendelet 3. §-a tartalmaz előírásokat. A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről szóló 13/2017. évi (VI.12.) EMMI rendelet rendelkezik a tevékenység során betartandó közegészségügyi-járványügyi előírásokról.
A rovar és rágcsálóirtás rendszeres elvégeztetéséről a fertőző betegségek és járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet 4. számú melléklete. A fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet 9. § (1) bek. írja elő a biológiai kockázatnak kitett munkavállalók felmérését, valamint az adott veszélyeztetett munkakörben foglalkoztatott dolgozók védőoltását.
Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK)99. § (1) alapján "Az építményeket és a szabadtéri tartózkodásra, munkavégzésre szolgáló területeket (pl. temetőt, közúti pihenőhelyet, helyhez kötött szabadtéri munkahelyet, sátortábor céljára kijelölt területet) a rendeltetésüknek megfelelő illemhely-használati és tisztálkodási lehetőséggel kell tervezni, megvalósítani és fenntartani".A veszélyes anyagokkal, készítményekkel való tevékenység során gondoskodni kell a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény és a végrehajtására megjelent 44/2000. (XII. 27.) EüM. rendelet előírásainak betartásáról.

Örökségvédelmi hatáskörben

Megállapítottam, hogy a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (Kötv.) 7. § 20. a) pontja szerint tárgyi beruházás - mint a bruttó 500 millió forintos értékhatárt meghaladó teljes bekerülési költségű beruházás - nagyberuházásnak minősül.
Kérelmező a beruházási területre vonatkozóan elkészíttette a Kötv. 23/C. § (1) bekezdése által nagyberuházás esetén előírt, a Kötv. 7. § 3. pontja szerinti ERD adatgyűjtésen, régészeti terepbejáráson alapuló I. munkarészét.
A kérelemhez csatolt tervdokumentáció és az ERD I. munkarésze alapján megállapítom, hogy a tervezett beruházás érinti az Onga, *Állami gazdaság* elnevezésű régészeti lelőhelyet (azonosító száma: 16163), továbbá a beruházási terület pufferzónájában azonosításra került egy új régészeti lelőhely – Onga, *Felső-erdő-dűlő* néven. A beruházás földmunkái veszélyeztetik a régészeti örökség elemeit.
A kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV.9.) Korm. rendelet (Kr). 39. § (1) bekezdés szerint az ERD két fázisban is készülhet: adattári és lelőhely-felderítési (ERD-I.), valamint próbafeltárási (ERD-II.) fázisban.
Fentiek és az ERD előkészítő munkarész javaslata alapján, az ERD második fázisaként (ERD-II.), el kell végezni a tervezett beruházás területének régészeti próbafeltárását, az érintett régészeti lelőhely intenzitásának, rétegviszonyainak pontosítása és a megelőző feltárás jellegének és mértékének meghatározása céljából.
A Kötv. 21. § (2) bekezdése értelmében a próbafeltárást a régészeti rétegsor aljáig kell elvégezni.
A Kr. 39. § (2) bekezdése alapján próbafeltárásokra csak az akadályozó körülmények megszűnését követően kerülhet sor, régészeti munkavégzésre alkalmas állapotú területen, melynek szempontjait a Kr. 34. § (3) bekezdése határozza meg.
A Kötv. 23/C. § (3) bekezdése, valamint a Kr. 3. § (3) bekezdése alapján az ERD-t a beruházóval kötött írásbeli szerződés alapján a Magyar Nemzeti Múzeum (1113 Budapest, Daróci út 3., tel.: 06-1-430-6000) készíti el.
A Kötv. 23/D. § (1) bekezdése szerint az előzetes régészeti dokumentáció záródokumentuma a feltárási projektterv. A Kötv. 23/D. § (2) bekezdése szerint a feltárási projektterv meghatározza a nagyberuházáshoz kapcsolódó valamennyi régészeti feladatellátást, annak módját, az érintett területet és annak régészeti jellemzőit, a várható kockázatokat. A projektterv határozza meg a nagyberuházás

régészeti területi jellemzőit és előkészítettsége alapján a régészeti feladatellátás területi szakaszait és a szakaszolás indokait.

A Kr. 40. § (7) bekezdése alapján a feltárási projekttervet tartalmazó teljes ERD-t a földmunkával járó tevékenység engedélyezésére irányuló azon első hatósági eljárás megindítására irányuló kérelemhez kell mellékelni, amelyben a hatóság eljár vagy szakhatóságként vagy a szakkérdés vizsgálatával közreműködik.

A Kötv. 19. § (2) bekezdése szerint a régészeti örökség elemei eredeti helyzetükből csak régészeti feltárás keretében mozdíthatók el.

Ha a próbafeltárás eredményei alapján a Kötv. 22. § (3) bekezdés c) pontja szerinti teljes felületű megelőző régészeti feltárás válik szükségessé, azt a kiegészített ERD-ben meghatározott mértékben a kivitelezés megkezdése előtt el kell végezni.

A teljes felületű feltárás területén kívül – vagy ha annak elvégzése nem szükséges –, a kivitelezés talajkiemeléssel járó földmunkái régész jelenlétében, folyamatos régészeti megfigyelés biztosítása mellett végezhetők a Kötv. 22. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontjában foglaltak alapján.

A Kötv. 23/E. § (5) bekezdése és a Kr. 43. § (3) bekezdése alapján a földmunkákkal érintett, és egyéb feltárási módszerekkel fel nem tárt területeken a kivitelezéshez szükséges elsődleges földmunkák régészeti megfigyelés biztosítása mellett végezhetők.

A Kr. 35. § (1) bekezdése alapján, ha a régészeti megfigyelés során régészeti bontómunka válik szükségessé – a beruházási földmunkával érintett mélységig – az előkerült régészeti jelenség vonatkozásában a régészeti bontómunkát és az elsődleges leletfeldolgozást a régészeti megfigyelés keretében kell elvégezni.

A megelőző feltárás és régészeti megfigyelés elvégzésére a Kötv. 22. § (5) bekezdés b) pontja jelöli ki a miskolci Herman Ottó Múzeumot, mint gyűjtőterületén érintett megyei hatókörű városi múzeumot.

A Kötv. 22. § (10) bekezdése alapján a feltárásra jogosult intézmény és a beruházó a régészeti megfigyelésre vonatkozóan írásbeli szerződést köt, mely szerződés tartalmazza a feltárás módját, időtartamát, a feltárásra jogosult intézmény által végzendő régészeti feladatellátás költségét, valamint a jogszabályban meghatározott egyéb szakmai feltételeket.

Felhívjuk a figyelmet az alábbiakra:

- A kivitelezést megelőzően a kérelemhez mellékelt előzetes régészeti dokumentáció (továbbiakban: ERD) második fázisaként el kell végezni a tervezett beruházás területének régészeti próbafeltárását, az érintett régészeti lelőhely intenzitásának, rétegviszonyainak pontosítása és a megelőző feltárás jellegének és mértékének meghatározása céljából.
- A próbafeltárást a régészeti rétegsor aljáig kell elvégezni.
- A feltárási projekttervet tartalmazó teljes ERD-t az építési engedélyezési eljárás megindításáig be kell nyújtani az örökségvédelmi hatósághoz.
- Az ERD eredményeit és a régészeti örökség megóvására tett javaslatait a beruházás előkészítésénél és a kivitelezés során figyelembe kell venni.
- Ha a próbafeltárás eredményei alapján teljes felületű megelőző régészeti feltárás válik szükségessé, azt a kiegészített ERD-ben meghatározott mértékben a kivitelezés megkezdése előtt el kell végezni.
- A teljes felületű feltárás területén kívül a kivitelezés talajkiemeléssel járó földmunkái régész jelenlétében, folyamatos régészeti megfigyelés biztosítása mellett végezhetők.
- Amennyiben a régészeti megfigyelés során a régészeti dokumentálás régészeti bontómunkát igényel, akkor a régészeti bontómunkát a régészeti megfigyelés keretében kell elvégezni.
- A szükséges megelőző feltárást és régészeti megfigyelést a beruházó/építtető és a területileg illetékes múzeum, a Herman Ottó Múzeum (3529 Miskolc, Görgey u. 28., tel: 46/560-170) előzetes írásos megállapodása alapján, a beruházó költségviselésével kell gyakorolni.

- Építtető (engedélyes) a tárgyi munkálatok megkezdéséről 14 nappal korábban köteles írásban értesíteni az örökségvédelmi hatóságot, valamint a területileg illetékes múzeumot.

Az előzetes vizsgálati dokumentáció alapján megállapítom, hogy a környezetvédelmi engedélyezést kizáró ok kulturális örökségvédelmi szempontból nem merül fel.
A tárgyi ügyben környezeti hatásvizsgálat lefolytatása örökségvédelmi szempontból nem indokolt.

Termőföld mennyiségi védelmére kiterjedő hatáskörben

Az Onga 0263/3 helyrajzi számú ingatlanon tervezett robotos istálló létesítésére irányuló előzetes vizsgálati eljárásban, a rendelkezésre álló dokumentáció alapján megállapítottam, hogy a beruházás megvalósítására előzetesen más célra hasznosítani engedélyezett területen kerül sor, ezért a termőföld mennyiségi védelmére vonatkozóan előírást nem teszek.
A GEO-FRÍZ Kft. kérelmére hatóságom a 11053-3/2021. számú határozatával engedélyezte az Onga 0263/3 helyrajzi számú ingatlan I) alrészletéből 4 ha 5790 m^2 nagyságú, 91,48 Ak értékű termőföld végleges más célú hasznosítását. A határozat az ingatlanügyi és a talajvédelmi hatóságok előírásai mellett tartalmazza a természetvédelmi hatóság támogató szakmai véleményét is.
Az előzetes vizsgálati dokumentáció szerint a beruházás az engedélyezett területen valósul meg, ezért külön előírást nem tettem, földvédelmi szempontból az előzetes vizsgálati eljárás lezárható.

Termőföld minőségi hatáskörben

A tervezett beruházás az érintett és a környező termőföldek minőségét nem veszélyezteti.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat (Miskolc) 35500/2572/2022. ált. számon szakhatósági hozzájárulását előírásokkal megadta, egyidejűleg megállapította, hogy a tervezett tevékenységből környezeti hatásvizsgálat lefolytatását indokló jelentős környezeti hatás vízvédelmi és vízgazdálkodási szempontból nem várható, ezért az előzetes vizsgálati dokumentációban foglaltak megvalósításához környezeti hatásvizsgálat lefolytatását szakterülete vonatkozásában nem tartja szükségesnek az alábbi szempontok betartásával:

1. *„Az állattartási tevékenységeket, illetve az ahhoz kapcsolódó valamennyi egyéb járulékos tevékenységet úgy kell végrehajtani, hogy azok során a felszíni és felszín alatti vizek elszennyeződése kizárható legyen.*
2. *Engedélyes köteles a kialakított vízilétesítmények megfelelő műszaki állapotát fenntartani, annak folyamatos karbantartásáról, állagmegóvásáról, környezetük rendben tartásáról és szakszerű üzemeltetéséről gondoskodni.*
3. *A dolgozók oktatásával biztosítani kell a vízvédelemmel kapcsolatos belső utasítások, intézkedési tervek végrehajtását. Biztosítani kell a szükséges tárgyi és személyi feltételeket is.*
4. *A szennyezések elkerülése érdekében a telephelyen a szennyvizek ill. a trágya gyűjtésére és elvezetésére szolgáló létesítmények műszaki állapotát rendszeresen ellenőrizik és az észlelt hiányosságokat, állagromlásokat megszüntetik, a szükséges fenntartási munkálatokat időben elvégzik, és a létesítmények karbantartásáról folyamatosan gondoskodni kell.*
5. *A trágyaelvezető rendszert folyamatosan jól karbantartva úgy kell üzemeltetni, hogy a keletkező trágya és trágyalé optimális körülmények között, berothadás nélkül kerüljön a gyűjtőaknába.*
6. *A telephelyen képződött trágya és trágyalé gyűjtésénél, tárolásánál termőföldre történő kijuttatásánál/felhasználásánál betartják a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az*

adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről szóló 59/2008. (IV.29.) FVM rendelet 4-9. §-aiban foglalt, az alkalmazott tartástechnológiára vonatkozóan meghatározott Helyes Mezőgazdasági Gyakorlat előírásait.

7. *A vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről szóló 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet szerinti helyes mezőgazdasági gyakorlat kötelező előírásait be kell tartani.*
   Felhívom a figyelmet, hogy a telephelyen keletkező trágyát az 59/2008. (IV.29.) FVM rendelet 8. §-ban foglaltak alapján olyan trágyatárolóban kell gyűjteni, amely kapacitásának elegendőnek kell lennie legalább 6 havi trágya tárolására.
8. *Biztosítani kell az épület tetejéről lefolyó és a területen összegyűlő nem szennyeződő csapadékvizek rendezett elvezetését. Meg kell akadályozni a csapadékvíz trágyaléhez való hozzáfolyását, ill. a trágyalé csapadékvízbe jutását.*
9. *Az ingatlanon belül csak a tiszta csapadékvizek szikkaszthatók el.*
10. *A hatályos vízügyi és vízvédelmi jogszabályokban foglaltakat be kell tartani."*

Indoklásában előadta az alábbiakat:

„Csapadékvíz elvezetés: Az épület tetőfelületéről a csapadékvíz az épület mellett futó új szikkasztó árokba folyik. A szennyezetlen csapadék víz a telep vízjogi üzemeltetési engedéllyel (35500/4233/2019.ált sz.) rendelkező meglévő csapadékvíz elvezető rendszerébe kerül.

A tervezett létesítményhez kapcsolódó dolgozói létszáma: 2 – 4 fő közötti. A telepen a fürdési-tisztálkodási célú vízellátás, annak az É-i sarkán lévő szociális épületben biztosított. A dolgozóknak palackozott vizet biztosítanak.

A telepi vízhálózatot a 0263/6 hrsz-ú telken vízjogi üzemeltetési engedéllyel (35500/7157- 14/2017. ált. sz.) rendelkező meglévő kutak biztosítják.

Trágyacsatorna, trágyaszállítás és trágyakezelés a telephelyen belül:

A trágyacsatorna monolit vasbetonból készül (belmérete: szélessége 60 cm; magassága változó; min. 80 cm). A trágyacsatorna fala és fenéklemeze 20 cm vastag monolit vasbetonból készül. A fenéklemez kialakítása lépcsőzetes. Az istállón belül a trágya összegyűjtését hidraulikus trágyakihúzók végzik, amelyek a trágyacsatorna trágya utaknál levő beömlő nyílásain keresztül a trágyacsatornába ürítik a keletkező trágyát. A csatornába jutó trágyalé gravitációs úton csatlakozik az épület mellé tervezett gyűjtőaknákba. A gyűjtőaknákban összegyűjtött trágyalé a tervezési terület mellett található szarvasmarhatelep meglévő 3. szennyvízátemelő (keverő és fogadó) aknájába kerül bevezetésre. A 3. szennyvízátemelő (keverő és fogadó) aknába összegyűjtött szennyvizek továbbítása a telep déli részén található biogáz üzem fermentorába egy többfunkciós szivattyú segítségével történik majd.

Hatások a kivitelezési időszakában:

A várható forgalomnövekmény a beton, az istálló elemeinek, acéleleme, acélkorlát, szigetelőanyag, gépészeti berendezéseinek beszállítása kapcsán.

A felszín alatti vizeket normál körülmények között nem érhetik szennyeződések, azonban havária (pl. munkagépek, szállítójárművek, stb. üzemanyagának, hidraulika olajának elcsöpögése) esetén bekövetkezhet a felszín, a földtani közeg szennyeződése, így közvetetten (beszivárgás útján) adott a lehetőség a felszín alatti vizek esetleges szennyeződésére is.

A kivitelezési szakaszban a felszín alatti vizek, illetve a földtani közeg elszennyezésének megakadályozására fokozottan oda kell figyelni és a felvonulási területen rendelkezésre kell állni a megfelelő - a felszínre kijutott szennyező anyag terjedését megakadályozó, illetve a felitatásra alkalmas - anyagoknak.

A környezetterhelés megakadályozása érdekében a szennyező forrás megszüntetését, hibaelhárítást, szennyezőanyag felitatását, a szennyeződött talaj eltávolítását, cseréjét szükséges haladéktalanul megkezdeni.
Hatások az üzemelés időszakában:
Havária események kialakulása esetén azonban számolni lehet szennyezések kialakulásával. Havária eseményként a gépjárművek meghibásodása, balesete, a trágyacsatorna sérülése feltételezhető.
Esetleges gépjármű meghibásodás, valamint balesetek esetén a talaj és felszín alatti víz hidraulika olaj-, vagy üzemanyag általi szennyezése lehetséges. Ilyen esetben a környezetterhelés megakadályozása érdekében a szennyező forrás megszüntetését, hibaelhárítást, szennyezőanyag felitatását, a szennyeződött talaj eltávolítását, cseréjét szükséges haladéktalanul megkezdeni.
A burkolatok jelentősebb mértékű meghibásodása vizuálisan észlelhető, így ilyen módon nagyobb mértékű szennyezés kialakulása nem valószínűsíthető. Ki kell azonban emelni, hogy a burkolat mikro-repedéseiben a szennyezés kis koncentrációban bár, de lejuthat. Erre tekintettel a burkolat állapotának folyamatos nyomon követése is szükséges.
A tervezett létesítmények felszín alatti vízre és földtani közegre gyakorolt hatása a megfelelő műszaki fegyelem betartása, valamint a fentiekben összefoglalt intézkedések végrehajtása esetén elhanyagolható.
Hatások a felszámolás időszakában:
A felszámolás során a kivitelezéshez hasonló hatások várhatóak.
A tervezett tevékenység során felszíni vagy felszín alatti vizekbe történő beavatkozás nem történik.
Összefoglalva megállapítható a benyújtott dokumentáció szerint, hogy a felszín alatti vizek szempontjából a telepítési (kivitelezési), üzemeltetési és felhagyási fázisban a tevékenység hatása a földtani közegre és a felszíni és felszín alatti vizekre csekélynek minősíthető. A felszín alatti vizek elszennyeződésének kockázata szakszerűen végzett kivitelezés mellett csekély.
Hatóságunk nyilvántartása szerint a tervezési terület vízbázis hatályos határozattal kijelölt védőterületét, vízfolyás nagyvízi medrét nem érinti.
A felszín alatti vizek védelme szempontjából megállapítottam, hogy a település besorolása a 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet melléklete alapján felszín alatti víz állapota szempontjából „érzékeny" terület.
Előírásaim betartásával a tevékenység végzéséhez szakhatósági hozzájárulásom megadtam.
Hatáskörömbe tartozó szakkérdések tekintetében előírásaim betartása mellett a szakhatósági hozzájárulás kiadható. Előírásaimat a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet, a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII.21.) Korm. rendelet, a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről szóló 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet, a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V.22.) Korm. rendelet és a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény alapján tettem.
A szakhatósági állásfoglalást az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. táblázat 2. és 3. pontjai alapján, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 55. § (1) bekezdése szerint eljárva adtam meg.
Az Igazgatóság hatáskörét a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 10. § (1) bekezdése, illetékességét a Korm. rendelet 10. § (2) bekezdése, valamint a 2. melléklet 8. pontja állapítja meg."

Az eljárás során - hivatkozással az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 25. § (1) bek. b) pontjára, valamint 62. §-ra, figyelembe véve a környezeti hatásvizsgálati és az

egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 5. § (2) bekezdés cb), cc) pontjait – BO/32/01734-5/2022. számon 2022. március 07-én, a tervezett tevékenységnek a településrendezési eszközökkel való összhangjának megállapítása érdekében megkerestem az érintett település jegyzőjét.

Onga Város Polgármesteri Hivatal Jegyzője 1287-4/2022. számon nyilatkozta 2022. március 31-én, hogy a tervezett beruházás ellen településrendezési szempontból kifogást nem emel, a tervezett beruházás településrendezési eszközökkel összhangban van.

A Rend. 3. § (4) bekezdése alapján a kérelmet és az előzetes vizsgálati dokumentációt, valamint a közleményt a tevékenység telepítési helye (Onga) szerinti Jegyző részére BO/32/01734-5/2022. számon megküldtem közhírré tételre.

Az eljárás megindítását követően a Rend. 3. § (3) bekezdése figyelembevételével közleményt helyeztem el a környezetvédelmi hatóság ügyfélforgalom előtt nyitva álló hivatalos helyiségében, honlapomon, továbbá a www.magyarorszag.hu – hirdetmények internetes oldalon.

Ongai Polgármesteri Hivatal 2022. március 09-én kelt tájékoztatása szerint a közlemény 2022. március 09. napján kifüggesztésre került a Polgármesteri Hivatal emeleti irodában és a hivatalos felületen www.onga.hu honlapon biztosított.

A közlemény megjelenését követően a tervezett beruházással kapcsolatban a környezetvédelmi hatósághoz a nyilvánosság részéről észrevétel nem érkezett.

Az előzetes vizsgálati dokumentáció érdemi vizsgálatakor megállapítottam, hogy a tervezett tevékenység környezeti hatásai véleményezhetők és nem hagytak nyitva olyan kérdést, illetve a tervezett munkálatokból származtatható, várható környezeti igénybevételek hatása nem jelent olyan szintű környezeti kockázatot, amely környezeti hatásvizsgálat lefolytatását tenné szükségessé.

Az előzetes vizsgálati dokumentáció alapján a szakhatósági állásfoglalás figyelembevételével a GREEN SIDE Környezetgazdálkodási, Tervező és Tanácsadó Kft. (3525 Miskolc, Nagy Imre u. 11.) által Onga 0263/3 hrsz. területen tervezett robotos termelői istálló létesítésére vonatkozó további hatásvizsgálat lefolytatását nem tartom szükségesnek, egyben megállapítom, hogy **a beruházás környezetvédelmi engedély nélkül kivitelezhető.**

A Rend. 5. § (3) bekezdésének megfelelően a határozat rendelkező és indokló részében meghatározott feltételeket a tevékenység engedélyezése során figyelembe kell venni.

A határozatot a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 67. §-a, valamint a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 5. § (2) bekezdés cb) pontja alapján, a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 9. § (2) bekezdésében, a 13. § (2) bekezdésében, valamint a 8/A. § (1) bekezdésben, illetve a hulladékgazdálkodási hatóság kijelöléséről szóló 124/2021. (III. 12.) Korm. rend. 1. § (1) bekezdés a) pontjában, a 2. § (1) bekezdésében és az 1. § (2) bekezdésében biztosított jogkörömben, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 80. § (1) bekezdése és a 81. § (1) és (4) bekezdése szerint eljárva hoztam meg.

A határozat érvényességi idejeként megállapított 2 év a határozat rendelkező részében bemutatott tevékenység építési munkálataihoz szükséges vízjogi létesítési engedély benyújtására vonatkozik, nem az üzemeltetésre.
A határozat jegyző részére történő megküldéséről a Rend. 5. § (6) bekezdése alapján rendelkeztem.
Jelen határozatot a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 28. § (4) bek. szerint eljárva közlöm a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatósággal.

Az eljárás az eljárási költségekről, az iratbetekintéssel összefüggő költségtérítésről, a költségek megfizetéséről, valamint a költségmentességről szóló 469/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti eljárási költségét (igazgatási szolgáltatási díj összegét) a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet 1. számú melléklet 35. pontja alapján állapítottam meg, viseléséről e rendelet 2. § (1) bekezdése és az Ákr. 128. § (1) bekezdése alapján rendelkeztem.

A döntés elleni jogorvoslatról és a keresetlevél előterjesztéséről az alábbi jogszabályhelyek figyelembevételével adtam tájékoztatást

- az Ákr. 114. § (1) bekezdése, 116. § (4) e),
- a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 21. § (6) bekezdése, a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény 3/A. §,
- a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 13. § (1) bekezdése, a 28. §-a, a 29. § (1) bekezdése, a 39. § (1) és (2) bekezdése,
- a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 605. § (1) bekezdése,
- az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése,
- a Kp. 39. § (6) bekezdése és az 52. § (1) bekezdése.

Miskolc, 2022. április 07.

dr. Alakszai Zoltán
kormánymegbízott
nevében és megbízásából:

Bese Barnabás
főosztályvezető

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 118. Miskolc

Kapják:

1. GREEN SIDE Környezetgazdálkodási, Tervező és Tanácsadó Kft. 3525 Miskolc, Nagy Imre u. 11. **(CK: 13053022)**
2. Onga Város Önkormányzata 3562 Onga, Rózsa u. 18. **(HK: ONGAONKOR; KRID: 446862393)** + tájékoztató
3. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat 3530 Miskolc, Mindszent tér 4. **(KÉR)**
4. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály **(e-mail: nepegeszsegugy@borsod.gov.hu)**
5. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Hulladékgazdálkodási Osztály **(e-mail: hulladekgazdalkodas@borsod.gov.hu BO/51/02794-2/2022.)**
6. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály **(e-mail: novenyvedelem.miskolc@borsod.gov.hu)**
7. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Örökségvédelmi Osztály **(email: epitesugy@borsod.gov.hu)**
8. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 1. Miskolc) **(e-mail: foldhivatal@borsod.gov.hu)**
9. Honlapra
10-11. Iratokhoz